

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Antona Jakubíka a JUDr. Libora Duľu v trestnej veci proti obvinenej **M. K.**, pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 26. marca 2013 v Bratislave dovolanie obvinenej podané prostredníctvom obhajcu, proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 28. apríla 2011, sp. zn. 4 To 16/2011, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. f/ Tr. por. dovolanie obvinenej **M. K. sa odmieta.**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Topoľčany rozsudkom z 28. februára 2011, sp. zn. 2 T 62/2010, uznal obvinenú **M. K.** za vinnú z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

obžalovaná **M. K.** dňa 8.9.2009 asi o 10.00 hodine na chodbe rodinného domu číslo X. na Ulici J. v S., okres T., fyzicky napadla svoju nevestu – poškodenú **G. K.** tak, že ju po predchádzajúcom slovnom nedorozumení ťahala za vlasy a za ruku, pričom sa ju snažila odtiahnuť od skrine, následne ju posotila smerom do skrine, v dôsledku čoho poškodená spadla do skrine a udrela sa o skriňu pravou rukou, následne obžalovaná udrela poškodenú päťou do ľavej strany tváre, čím jej spôsobila zranenia – zmliaždenie hlavy v oblasti ľavej

ušnice a tváre v oblasti ľavého líca, otras mozgu ľahšieho stupňa, podvrtnutie krčnej chrbtice a zmliaždenie oboch ramien, ktoré si vyžiadalo lekárske ošetrenie a hospitalizáciu poškodenej v nemocnici po dobu 3 dní a celkové liečenie spojené s práceneschopnosťou v trvaní najmenej 4 týždne.

Za to jej okresný súd podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j/, § 37 písm. g/, § 38 ods. 2 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 7 mesiacov, ktorého výkon podľa § 49 ods. 1, § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienienečne odložil na skúšobnú dobu 14 mesiacov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. zaviazal obvinenú nahradiť poškodeným, S. U., B. spôsobenú škodu 394,40 euro, V. a. s. M. B. 673,98 euro, a spoločnosti S. I. a. s. D., T. vo výške 67,13 euro.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodenú G. B. s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie obvinená M. K.. Krajský súd v Nitre o ňom rozhodol na verejnom zasadnutí konanom 28. apríla 2011 rozsudkom, sp. zn. 4 To 16/2011 tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. b/, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Topoľčany vo výroku o uloženom treste. Podľa § 322 ods. 3 Tr. por., § 156 ods. 1, § 38 ods. 2, § 36 písm. j/ Tr. zák. rozhodol sám tak, že uložil obvinenej trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov, ktorého výkon jej podmienienečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 1 roka.

Proti uvedenému rozsudku Krajského súdu v Nitre podala obvinená prostredníctvom svojho obhajcu dňa 21. novembra 2012 na Okresnom súde Topoľčany dovolanie, ktoré po postupe podľa § 376 Tr. por. bolo predložené na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

Dovolanie oprela obvinená o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. s tým, že zásadne bolo porušené jej právo na obhajobu nevykonaním ňou navrhovaných dôkazov, čo vyústilo do neobjektívnych skutkových zistení.

Žiadala preto, aby najvyšší súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj jemu predchádzajúci rozsudok prvostupňového súdu a prikázal tomuto, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) v prvom rade zisťoval, či dovolanie obvinenej M. K. spĺňa všetky zákonné náležitosti a konštatuje, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné - § 382 písm. f/, /v opačnom prípade by bolo treba dovolanie obvineného odmietnuť ako nedôvodné podľa §382 písm. c/ Tr. por., pretože jeho dôvody evidentne smerujú proti skutkovým zisteniam a hodnoteniu vykonaných dôkazov konajúcimi súdmi, ktoré dovolací súd preskúmavať nemôže, ale naopak - je nimi viazaný/.

Podľa § 382 písm. f/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Z priloženého spisového materiálu možno zistiť (uznesenie Okresného súdu Topoľčany z 5. februára 2013, sp. zn. 2 T 62/2010), že obvinená M. K. sa v skúšobnej dobe, ktorá jej bola uložená už citovaným rozsudkom Krajského súdu v Nitre osvedčila a podľa §50 ods. 7 Tr. zák. sa na ňu hľadí akoby **nebola odsúdená**.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý znamená vážny prielom do právoplatnosti a predpokladanej stability konečného a vykonateľného rozhodnutia. Jeho zmyslom je, za prísne vymedzených podmienok, náprava procesných a hmotnoprávných chýb výslovne uvedených v zákone, ale nie revízia skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa a preskúmavanie nimi vykonaného dokazovania.

Práve preto, že ide o prielom do naznačenej stability konečného a vykonateľného rozhodnutia na základe tohto mimoriadneho opravného prostriedku za uvedených podmienok v zákone, dáva sa možnosť dvom hlavným proti sebe stojacím stranám v trestnom konaní (odhliadajúc od práva ministra spravodlivosti, ktorý nie je stranou v konaní) prokurátorovi

a obvinenému dosiahnuť vyvolanie mimoriadneho konania pred najvyšším súdom na preskúmanie niektorých právoplatných rozhodnutí. Zákon obmedzuje možnosť podania dovolania len obmedzenému okruhu subjektov, v obmedzenom rozsahu, zo špecificky vymedzených, kvalifikovaných dôvodov a len proti niektorým vymedzeným rozhodnutiam.

Keďže sa možnosť tohto opravného prostriedku dáva predovšetkým **dvom hlavným proti sebe stojacím stranám v konaní**, základným princípom, ktorým sa musí tento inštitút mimoriadneho opravného prostriedku riadiť, je **princíp rovnosti strán**, a to jednak čo do možnosti podania tohto opravného prostriedku, tak aj v samotnom procese, v konaní o ňom pred súdom. Pri dodržaní tejto základnej zásady v trestnom konaní by bolo proti jej zmyslu i princípu spravodlivosti, aby jedna strana mala možnosť dovolať sa mimoriadnym opravným prostriedkom konania na najvyššom súde vo veci, v ktorej už bol trest vykonaný a zahladený s účinkami, že sa na páchatel'a hľadá akoby nebol odsúdený. Ak by túto možnosť mal obvinený, nutne by musela byť pripustená i u generálneho prokurátora (odhliadajúc od ministra spravodlivosti, ktorý nie je stranou v konaní).

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon, alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa [§ 371](#).

V § 368 ods. 2 Tr. por. sú uvedené rozhodnutia, ktoré treba rozumieť, ak tento zákon neustanovuje inak, ako rozhodnutia podľa [odseku 1](#), proti ktorým možno podať dovolanie. Pod jeho písmenom a/ sa uvádza rozsudok a trestný rozkaz, bez bližšej špecifikácie, aký rozsudok sa má na mysli. V nadväznosti na ostatné ustanovenia Trestného poriadku o dovolaní i tie, ktoré sa týkajú rozsudku je zrejmé, že sa má na mysli tak odsudzujúci, ako aj oslobodzujúci rozsudok.

Odsudzujúcim rozsudkom v zmysle § 163 až § 168 Tr. por. treba rozumieť taký, ktorý obsahuje výrok o vine páchatel'a a ak nedošlo k upusteniu od potrestania, výrok o treste a prípadné ďalšie výroky o náhrade škody, alebo o ochrannom opatrení. Odsudzujúcim rozsudkom teda treba rozumieť taký rozsudok, na základe ktorého **existujú účinky**, že sa na páchatel'a hľadá ako na odsúdeného.

Pokiaľ nastávajú, či už priamo na základe zákona, alebo na základe rozhodnutia súdu, právne dôsledky spojené s fikciou neodsúdenia, t. j., že sa v zmysle zákona hľadá na páchatel'a ako keby odsúdený nebol, potom treba do všetkých dôsledkov právne považovať za neexistujúce odsudzujúce rozhodnutie takej osoby, na ktorú sa hľadá akoby odsúdená nebola.

Predpokladom na podanie dovolania, ako mimoriadneho opravného prostriedku, je existencia odsúdenia páchatel'a. Pokiaľ platí fikcia neodsúdenia, ktorú zákonodarca spojil s inštitútom zahladenia odsúdenia, nemožno ju chápať podmienene tak, že pre určité prípady v trestnom konaní (ale i mimo neho) platí a pre niektoré nie.

Zahladenie odsúdenia spojené so zákonnou fikciou neodsúdenia, znamená, okrem iných dôsledkov spojených s bezúhonnosťou určitej osoby, že vo výpise z registra trestov sa jej zahladené odsúdenie už neuvádza. V oblasti trestno-právnej zanikajú nepriaznivé následky spojené s odsúdením páchatel'a. Treba vychádzať z toho, že neexistuje odsúdenie, ktoré by bolo dôvodom priťažujúcej okolnosti, alebo recidívy trestnej činnosti. Zahladením odsúdenia s fikciou neodsúdenia môže taká osoba preukazovať stav svojej bezúhonnosti. Nie je už povinná pri rôznych príležitostiach, napr. pri prijímaní do zamestnania, pri žiadostiach o niektoré povolenia, oprávnenia a pod. uvádzať odsúdenie, ktoré bolo zahladené. Platí to aj obrátene zo strany iných subjektov vo vzťahu k tejto osobe. Odpadnutie prekážky odsúdenia teda môže viesť k vzniku alebo k obnoveniu takých právnych vzťahov, ktoré občan nemohol nadobudnúť, alebo sa ich nemohol dožadovať, pokiaľ existovala prekážka odsúdenia páchatel'a.

Keďže v dôsledku toho, že odsúdenie bolo zahladené, môžu vznikať nové právne vzťahy, ktoré by inak nemohli nastať, ak aby neexistovala podmienka bezúhonnosti, potom by bolo vážnym zásahom do stability právnych vzťahov, ak by na základe dovolania niektorej z dvoch hlavných strán v trestnom konaní, alebo dovolania ministra spravodlivosti bolo možné zvrátiť nový právny stav vznikajúci po vykonaní trestu a zahladení odsúdenia spojeného s fikciou neodsúdenia.

Výrazne by sa v takom prípade nepriaznivo vo vzťahu k osobe, u ktorej bolo odsúdenie zahladené, prejavilo podanie dovolania prokurátorom, alebo ďalším oprávneným subjektom, v neprospech takejto osoby. Nebolo by žiaduce, aby v takom prípade,

keď už páchatel' vykonal trest a došlo aj k zahladeniu odsúdenia, aby generálny prokurátor, eventuálne minister spravodlivosti, mohol podávať tento mimoriadny opravný prostriedok v neprospech obvineného, smerujúceho k zhoršeniu jeho postavenia a umožniť tak otvorenie takého trestno-právneho vzťahu, ktorý už bol ukončený a zvrátiť tak priaznivé dôsledky pre páchatel'a spočívajúce v tom, že sa na neho hľadá akoby nebol odsúdený. Dobrodennosť, ktoré dáva zákonodarca v podobe bezúhonnosti, na základe fikcie neodsúdenia osoby, u ktorej bolo odsúdenie zahladené, by strácalo svoj zmysel.

Rovnosť strán v konaní a záujem na stabilite právnych vzťahov však predpokladá aj opak, že ani na základe dovolania obvineného nie je možné právoplatné a už aj vykonané a zahladené odsúdenie s dôsledkami fikcie neodsúdenia, meniť.

Preto ak nastal zo zákona (alebo na základe rozhodnutia súdu) stav zahľadania odsúdenia, ktorý má znamenať, že neexistuje odsúdenie, ktorým sa uložila sankcia, jeho dôsledkom musí byť i to, že žiaden zo subjektov oprávnených na podanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, už ho nemôže podať.

V predmetnom prípade vychádzajúc z danej zákonnej fikcie neodsúdenia obvinenej, predpokladanej v ustanovení § 50 ods. 7 Tr. zák., ktorý sa v posudzovanej veci aplikoval, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že podľa § 382 písm. f/ Tr. por. odmietol dovolanie obvinenej M. K. ako neprípustné, lebo smeruje proti svojimi účinkami neexistujúcemu odsudzujúcemu rozhodnutiu, proti ktorému nie je možné v zmysle § 368 ods. 1 a 2 Tr. por. dovolanie podať.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 26. marca 2013

**JUDr. Peter K r a j č o v i č, v.r.
predseda senátu**

Vypracoval: JUDr. Anton Jakubík

Za správnosť vyhotovenia: Katarína Císarová

